

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

Sausis - January 12, 1966

Nr. 4

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VOKIETIJA 1966 METAIS

BAIMĖ GADINO ŠVENČIŲ NUOTAIKAS. — VOKIEČIAI BIJO. KAD JŲ ŪKINIO ATKŪTIMO LAIKOTARPIS JAU PERŽENGĖ SAVO ŽENITĄ IR VĖL REIKĖS KIEK DAUGIAU SUVERŽTI DIRŽUS. — BŪKLĖ DAR NĖRA TOKIA BLOGA, TAČIAU NELAIMĖ PRANAŠAUJANČIŲ ŽENKLŲ SKAIČIUS DIDĖJA.

— VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

"58 milijonai vakarų vokiečių turėjo pačias prašmatniausias Kalėdas savo gyvenime ir patį triukšmingiausią Naujų Metų sutikimą. Jie pasiekė pagaliau tai -- ką Wilhelmas II ir Hitleris veltui žadėjo -- nuostabiai puikius laikus. Tačiau ant jų riebus sprando sėdi baimė.

Niekados jie dar taip nebijojo, kad jų gerovės pokario stebuklas baigiasi ir gražus sapnas netrukus pasibaigs."

Taip savo pranešimą apie Vokietijos ūkinę būklę šių metų pradžioje pradeda Der Spiegel. Prieš 18 metų Vokietijoje viešpatavo toks skurdas, kad tik kas trečias numirėlis buvo laidojamas to vardo vertame karste. Gyvieji turėjo išsilaikyti iš 5 sv. bulvių, 2 svarų duonos, 250 gramų mėsos ir 125 gramų riebalų į savaitę!

Tas košmaras staiga pasibaigė 1948 m. birželio 20 d. kada buvo įvesta nauja valiuta -- Deutsche Mark, kuri faktinai tada dar neturėjo jokio padengimo auksu ir ant kurios banknotų nebuvo net pažymėta kas juos išleido! Šiandien DM yra laikoma geriausiai padengta valiuta, Vokietijos emisijos bankas savo žinioje turi apie 7 bilijonus dolerių vertės auksa ir svetimos valiutos. Tai dėl to, kad Vakarų Vokietija po JAV yra didžiausias pasaulio eksportininkas.

Šiandien tik amerikiečiai ir kanadiečiai mažiau dirba už vokiečius, kurių pramonės darbininkų darbo vidurkis praeitais metais siekė 44 valandas į savaitę, kiekvienas trečias darbininkas ar tarnautojas jau turi savo au-

tomobilį, kurių buvo pagaminta praeitais metais netoli trijų milijonų, (D. Britanija pagamino 2,2 mil., Prancūzija - 1,5 mil., Italija - 1 mil.). Milijonai vokiečių vėl peržengė savo sienas, bet ši kartą ne kario rūbais ir ne tankais, bet Volkswagenaais ar brangesnėmis mašinomis. Šiandien vokiečiai išgeria daugiau alkoholinių gėrimų (146 ltr. galvai) negu pieno (140 ltr.). Dar blogiau, kad jie mažiau ir dirba.

Tik Vokietijoje galioja įstatymas, kuris ir lengvai keliom dienom susirgusiam darbininkui ar tarnautojui praktiškai garantuoja 100% atlyginimą.

Įstatymą priėmus nuolat pradėjo sirgti 6% visų dirbančiųjų, prieš tai - 4%. Ypatingai daug sergama pavasarį, kada reikia trūsti apie savo namus ir daržę,

bei prasidėjus futbolo sezonui! Per metus visas kraštas dėl to netenka beveik 4 bilijonų dolerių vertės gamybos.

Noras, kad visi būtų patenkinti "Seid nett zueinander" -- privedė prie valstybės išlaidų padidėjimo. Nepaisant konstitucijos nuostato reikalaujant suvesti biudžetą be deficito, praeitais metais deficitas jau pasiekė 2 milijardus markių. Savime aišku, kad ir kainos kilo, o tai atsiliepė į eksportą, praeitais metais importas pakilo 22%, eksportas tik 10%.

Visi tie ženklai gerokai išgąsdino pramonininkus. Atsargumo dėliai jie jau pranešė darbo įstaigom (Arbeitsamt), kad turės atleisti gana daug darbininkų. (Vokietijoje negalima staiga atleisti darbininką, jis turės būti prieš tam tikrą laiką apie tai įspėtas.) Visuotinai sutinkama, kad

iki šiol šuoliais pirmyn ėjęs Vokietijos ūkis turi susilaukti jei ne krizės, tai tam tikro konjunktūros persitvarkymo, kuris kai kuriom ūkio šakom galės būti gana skaudus.

Reikia atsiminti, kad Vakarų Vokietijai pergyvenant iki šiol nepatirtos gerovės laikotarpį, trys svarbios gyvenimo šakos buvo apleistos, būtent: keliai, miestų planavimas ir švietimas. Šiandien Vokietija turi per daug automobilių ir per mažai kelių jiems važinėti. Miestai trokšta nuo gerovės ir ... vandens trūkumo. Iš 100 vaikų tik 13 baigia vidurinį mokslą, tuo tarpu kituose Europos kraštuose šiek tiek daugiau. Vokiečiai baigia universitetą, tuo tarpu italų bus 10, o prancūzų ar švedų net 14. Per mažai lėšų skiriama tyrinėjimams. Vokiečių tyrinėtojai ir technikai yra gaudomi užsieniuose, namuose jie retai kada suranda patenkinamą užsiėmimą.

Tokios tai yra, trumpai tariant, vokiečių problemos. Jos nėra nenugalimos, tačiau reikalauja kai kurių griežtų žygių ir visuotinės disciplinos. Iš kitos pusės, suvaržymai Vokietijoje automatiškai atsilieps ir kitur. Pastangos

(Nukelta į 2 psl.)

ALT pasiskirstė pareigomis

Inž. Eugenijus Bartkus, Amerikos Lietuvių Tarybos I-asis sekretorius. ALT valdyba savo posėdyje gruodžio 30 d. pasiskirstė pareigomis sekančiai: Pirmininkas -- inž. Antanas Rudis, I-asis vicepirmininkas -- dr. Pijus Grigaitis, vicepirmininkai: Teodoras Blinstrubas, Povilas Dargis, dr. Vladas Šimaitis, dr. Jonas Valaitis ir teis. Jonas Zuriš, I-asis sekretorius -- inž. Eugenijus Bartkus, II-asis sekretorius -- dr. Kazys Šidlauskas, išdininkas -- Mykolas Vaidyla ir finansų sekretorius -- Jonas Talalas.

Maskva ir Pekinas: - Mes tave tuoj padarysime didesniu!...

Trijų metų kadenciją pradėjusi naujoji Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba. Sėdi iš kairės: kun. A. Žilinskas -- informacijos reikalams, O. Indrelienė -- Šalpos Fondo pirm., A. Rinkūnas -- valdybos pirmininkas, G. Rinkūnaitė -- jaunimo sekcijos vadovė, St. Kairys -- kultūros komisijos vadovas, Stovi: J. Šimanavičius -- politinio komiteto pirm., L. Tamošauskas -- sekretorius, S. Čepas -- išdininkas ir E. Miliauskas -- švietimo komisijos vadovas. Nuotraukoje trūksta V. Judzentavičiūtės -- II sekr.

S. Dapkaus nuotrauka

ALGIS ZAPARACKAS -- JAUNIMO KONGRESO PIRMININKAS

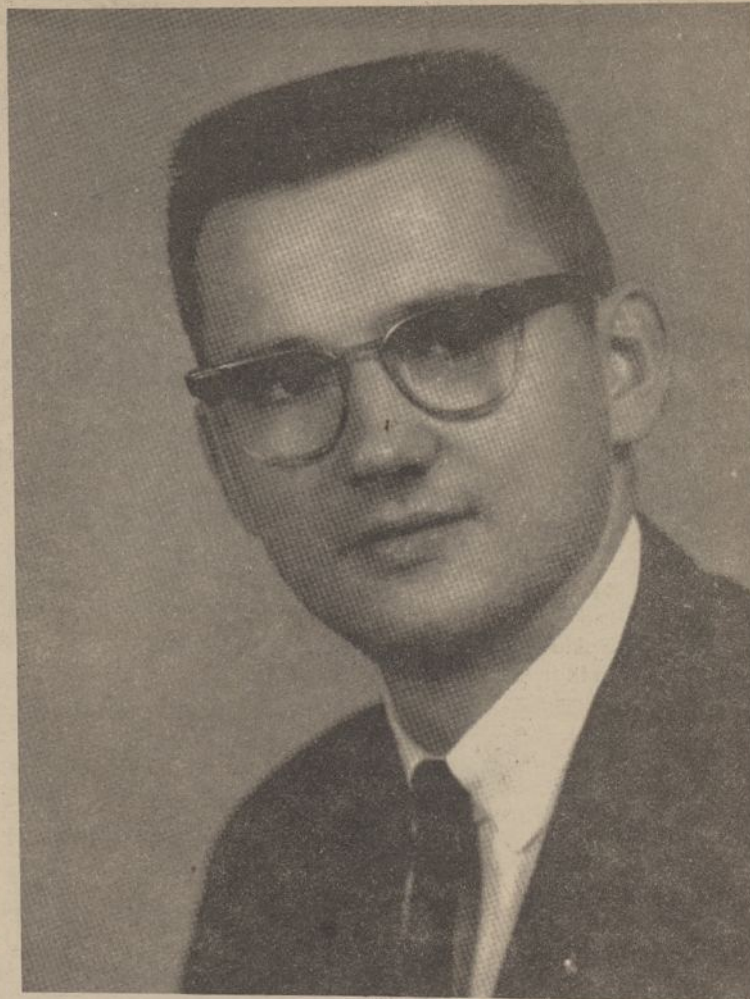
Šiais Jaunimo Metais didžiausias įvykis bus Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos šaukiamas birželio 30 -- liepos 3 Chicagoje. Jau dabar visame laisvajame pasaulyje lietuvių jaunimas sparčiai ruošiasi vykti į šį istorinį pirmąjį Jaunimo Kongresą ir jame dalyvauti. Pagal turimas žinias jau pranešė atvyksią apie 70 atstovų iš 14 kraštų (neskaitant JAV ir Kanados). Su šiuo dalyvavimu Jaunimo Kongresu visuose kraštuose labai didelis.

Jaunimo Kongreso ruošimu ir pravedimu rūpinasi Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Komitetas, sudarytas iš JAV ir Kanados lietuvių jaunimo organizacijų pirmininkų bei atstovų ir PLB Valdybos kviestų asmenų. Komitetas slapta balsavimu savo Pirmininku išsirinko energingą ir darbštų 25 metų amžiaus inžinierių Algį Zaparacką iš Detroito. Jis sumaniai vadovauja visiems Komiteto darbams, įvairioms komisijoms, nuolat ieško naujų idėjų ir naujų veiklos būdų, artimai bendradarbiauja su PLB Valdyba ir jaunimo organizacijomis. Jis gerai pažįsta jaunosios kartos nuotaikas, galvoseną ir problemas. Yra gilus ir sąmoningas lietuvis patriotas, kuriam vyresniosios kartos rūpesčiai irgi gerai suprantami.

Algis Zaparackas gimė 1940 balandžio 4 Kaune, Lietuvoje, Antano ir Stasės Zaparackų šeimoje. Vos penkerių metų sulaukęs Algis paliko Lietuvą ir atsidūrė Augsburgėje, Hochfeldo stovykloje. 1949 gegužės 30 atvyko į St. Clair, Pennsylvania, o 1950 persikėlė į Detroitą, JAV. Detroito lankė ir baigė pradžios mokyklą, gimnaziją, Detroito Lietuvių šeštadieninę mokyklą. 1963 baigė mechaninės inžinerijos studijas Wayne State Universitete, gaudamas Bachelor of Science laipsnį. Po studijų

dirba didžiulėje automobilių firmoje, Chrysler Corporation, inžinerijos skyriuje kaip inžinierius.

Priklauso Lietuvių Skautų Sąjungai nuo 1952 metų. Ėjo įvairias skautiškas

Inž. Algis Zaparackas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Komiteto Pirmininkas.

pareigas: adjutanto, draugininko, Korp! VYTIS skyriaus sekretoriaus, pirminko, ASS skyriaus pirminko, pirmojo pritarė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso šaukimo minčiai dar 1963 metais. Vėliau Algis Zaparackas dažnai siūlė įvairių minčių PLB Valdybai, kaip įtraukti lietuvių jaunimą į aktyvų lietuvišką gyvenimą. Algio Zaparacko siūlymu atsirado Pasaulio Lietuvių Jaunimo Metai (jo manymu vien tik Kongreso šaukimas

dencijas iš eilės, 1963-64 ir 1964-65, vadovavo Lietuvių Studentų Sąjungai.

Lietuvių Studentų Sąjunga, vadovaujama Algio Zaparacko, pirmoji pritarė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso šaukimo minčiai dar 1963 metais. Vėliau Algis Zaparackas dažnai siūlė įvairių minčių PLB Valdybai, kaip įtraukti lietuvių jaunimą į aktyvų lietuvišką gyvenimą. Algio Zaparacko siūlymu atsirado Pasaulio Lietuvių Jaunimo Metai (jo manymu vien tik Kongreso šaukimas

(Nukelta į 2 psl.)

KARAS IŠ ANAPUS (4)

Prancūzijos galas ir rusai Pabaltijo valstybėse

Nuo pat pradžios sovietinė spauda karą tarp Anglijos, Prancūzijos ir Vokietijos vaizdavo, kaip "imperialistų" karą, sutokiu skirtumui, kad ne vokiečiai, bet anglai ir prancūzai buvo agresoriai.

A. Zaparackas...

(Atkelta iš 1 psl.)

neišjudins jaunimo pasaulyje). Algio Zaparacko mintis buvo pradėti rinkti Jaunimo Peticiją visuose pasaulio kraštuose ir ją atvežti į Jungtines Tautas. Ta peticija jau ruošiamas ir Vasario 16 proga visų kraštų jaunimas pradės rinkti parašus. Taip pat jo sumanymas buvo ruošti prieš kongresinę jaunimo stovyklą, ir daugelis kitų siūlymų, kurie yra vykdomi.

Malonu, kad savo tarpe turime jaunų ir energingų vyrų, kaip Algis Zaparackas, kurie spindi savo jaunatvišku užsidegimu. Malonu ir tas, kad Jaunimo Kongreso ruošimui vadovauja patsai jaunimas. Jis gal kiek kitaip žiūri į kai kuriuos klausimus, negu vyresnioji karta, bet siekia to pačio tikslo — laisvos tautos Nepriklausomą Lietuvą ir vienings bei stiprios lietuvių bendruomenės svetur. Turime gerą jaunimą mūsų tarpe, tad didžiukimės, kad sugebėjome tokį auginti, ir su juo bendrai dirbkime. Algis Zaparackas yra vienas iš tų, kurie savo jaunystėje jau daug darbų atliko. Ir dar daug atliks. Jaunimo Kongresas bus vienas iš jų.

V. K.

riai. Laikė Suomijos karo Vokietija buvo laikoma "neutrali", tuo tarpu anglai ir prancūzai karo kurstytojai. O kai vokiečiai užėmė Daniją ir Norvegiją, sovietinė spauda šaukė, kad tai buvo padaryta dėl anglių-prancūzų provokacijos ir vokiečiai negalėjo kitaip pasielgti.

Bet kai vokiečiai pradėjo laimėti mūšius vakaruose ir prie Dunkerque gynėjus išstūmė į jūrą, kai Prancūzijoje buvo likviduotas pasipriešinimas ir Petainas pasirašė paliaubas, rusus apėmė baimė, kas bus dabar, ar to paties likimo nesusilauks ir Anglija.

Ir numetę kaukę jie sulaužė Baltijos kraštų suverenumą, okupuodami tuos kraštus, įvesdami drakoninius darbo įstatymus savo pramonei. Visa tai įvyko birželio antroje mėnesio pusėje. Birželio 17 Pravda paskelbė, kad raudonoji armija "su entuziazmu" buvo

sutikta Kaune, o "fašistinis diktatorius Smetona" pabėgęs į Vokietiją. Kitom dienom panašūs pilni entuziazmo aprašymai buvo skirti Tallinui ir Rygai. Pabaltijo valstybės buvo apkaltintos ruošusios samokslą prieš Sovietų Rusiją. Ypač buvo tvirtinama, kad Lietuva ir Latvija sulaužė tarpusavio sutartis su Sovietų Rusija.

Pabaltije rusai skubėjo greitai susitvarkyti. Birželio 18 d. buvo paskelbta, kad "pronacinės Smetonos klišė 1939 m. koncentracijos stovyklą uždarytas J. Paleckis paskirtas Lietuvos ministru pirmininku". Panašūs pakeitimai buvo padaryti Latvijoje ir Estijoje.

Ryšis tarp Pabaltijo bei vėliau Rumunijos provincijų okupavimo ir Prancūzijos pralaimėjimo buvo toks aiškus, jog birželio 23 sovietų vyriausybė rado reikalo padaryti keistą deklaraciją, kurioje buvo stengiamasi paneigti gan-

dus, kad ji nepatenkinta vokiečių pasisekimu vakaruose.

"Nuo to laiko, kai sovietų kariuomenė įžengė į Pabaltijo valstybes, vakariečių spauda nuolat skelbia, kad nuo 100 iki 150 sovietų divizijų sokoncentruota Vokietijos pasienyje ir kad tai yra pasekmė Sovietų Rusijos nepasitenkinimo dėl vokiečių karinių pasisekimų vakaruose. Tai būtų ženklas sovietų-vokiečių santykių įtempimo.

"Tassui pavesta pranešti, kad tie gandai klaidingi. Pabaltijo valstybėse tėra tik nuo 18 iki 20 sovietų divizijų ir jos nėra sokoncentruotos Vokietijos pasienyje, bet išmėtytos Pabaltijo valstybėse.

"Joks "spaudimas" į Vokietiją nenumatomas ir priemonės, kurių buvo imtasi, turi vieną tikslą: išlaikyti savitarpio pagalbą tarp Sovietų Rusijos ir tų kraštų."

Toliau Tassas aiškino, kad nei Pabaltijo valstybių okupacija, nei vokiečių pergalė vakaruose neturi jokios įtakos į sovietų-vokiečių santykius. Tačiau buvo vengta pasakyti, ar šių trijų Pabaltijo valstybių okupacija buvo padaryta su Vokietijos pritarimu.

Po Pabaltijo valstybių užgrobi- mo sekė Besarabijos ir šiaurės Bukovino okupacija ir diplomatinė santykių užmezgimas su Jungtine Karalyste. Pagaliau sprogė nauja bomba -- Vyriausioji Taryba visą pramonę pastatė karo paruošty. Buvo įvesta šešių dienų 8 valandų darbo savaitė, darbininkams uždraudžiant keisti darbovietę. Birželio 25 d. Švernikas paaiškino, kad tų priemonių imtasi todėl, kad Sovietų Rusija apsupta kapitalistais, karas darosi vis smarkesnis, tad reikia būti pasiruošusiems visokiems netikėtumams.

Žlugus Prancūzijai ir besilaukiant tik vienai Anglijai, buvo aišku iš kur tie netikėtumai gali kilti, būtent tik iš vieno krašto, kuris nėra nei Anglija, nei Japonija. Nuo šios dienos sovietų spaudos tonas pradeda keistis vakariečių atžvilgiu. Pradedama spausdinti Churchillio pareiškimai ir plačiai paminėtas de Gaulle atsakymas pasiduoti vokiečiams. Paskelbus vokiečių nuostolius po Prancūzijos užėmimo, kurie buvo žymiai mažesni už rusų Suomijos kare, rusams dingo bet kokia mintis, kad vokiečiai iš susirėmimo vakaruose išeis susilpnėję. Pirmą kartą rusai išgirdo vardus, kurie greit jiems pasidarė familiariški: von Rundstedt, Kleist, Guderian...

Tačiau dar buvo stengiasi vaizduoti, kad santykiai su Vokietija tebėra geri. Pabaltijo kraštų, Besarabijos ir šiaurės Bukovino užgrobtas Molotovo buvo pristatytas žodžiais, kaip ir galima buvo laukti. Jis sakėsi esąs laimingas, kad Sovietų Rusija atgavo kai kurias teritorijas anksčiau priklausiusias senai carų imperijai ir taip pat patenkintas, kad šiaurės Bukovina su Černovic miestu, niekad nepriklausiusi carų imperijai, irgi prijungta. Pabaltijo kraštų prijungimą Molotovas paaiškina šiais žodžiais:

"Savitarpio pagalbos paktas, kurį mes pasirašėme su Lietuva, Latvija ir Estija, nedavė pagaudų rezultatų. Šių kraštų buržuazinės klišės buvo priešingos

Diena iš dienos

*** B. K. NAUJOKO UZRAŠAI ***

BENDRADARBIAVIMAS -- ligi šiol buvo aiškus, tiksliai apibrėžtos reikšmės žodis. Jo šaknis -- darb -- rodo, kad tai yra darbas. Galūnė -- avimas -- rodo, kad tai yra tam tikram tikslui ar pasekmei pasiekti skirtas darbas, ir kad tai yra ne akimirksnis, o tęstinis, apibrėžtas ar net neapibrėžtas laiką trunkas darbas. Palyginkim su grybavimu ir ūkininkavimu. O priešdėlis -- bendra -- rodo, kad tai daugiau negu vieno subjekto arba veiksnio (dirbėjo) darbas: bendrai ką nors dirbti gali tik keli subjektai (asmenys, kolektyvai, institucijos), ar bent du.

Tradiciškai esam įpratę, taigi kaip ir susitarę bendradarbiavimo žodį suprasti taip, kad tai yra dviejų ar kelių savarankiškų, viens kitam nepavaldžių subjektų savanoriškai sutartas bendras darbas, jų atliekamas arba lygiagrečiai, arba sutartu būdu tikslin- gai darbo sritis pasidalinus pagal kiekvieno sąlygas, sugebėjimus, specialybę ir, kur reikia, keičiantis turimais duomenimis, priemonėmis arba net ir jau pasiektais darbo rezultatais.

Ne kiekvieną dviejų ar kelių subjektų bendrai dirbamą darbą vadiname bendradarbiavimu. Pavyzdžiui, jei darbo tikslas yra tik vieno iš bendrai dirbančiųjų poreikio aprūpinimas ar patenkini- mas, tai kitų bendrai dirbančiųjų darbą vadiname talka ar pagal- ba, padėjimu. Bendradarbiavimu vadinam tik tokį bendrą darbą, kurio rezultatas turėtų būti visų, o ne vieno ar tik kaikiurių bendrai dirbančiųjų intereso patenkinimas. Todėl pagrindinis bendradarbiavimo požymis yra bendradarbiavimo subjektų savarankumas ir laisvas, savanoriškas susitarimas ką ir kaip bendrai dirbti. Jei bendrai atliekamo darbo atlikėjai ne abu ar ne visi savarankūs, o tik vienas ar kai kurie, kai kiti jam ar jiems pavaldūs ar šiaip pasidavę jo ar jų valiai ir tik vykdo įsakymus arba nurodymus, -- tokiam darbui vadinti vartojame kitą žodį, būtent, tarnybą, o ne bendradarbiavimą.

Išvijo gyvendami -- vistiek, ar kaip paskiri asmenys, ar kaip tampa priai susiorganizavusi bendruomenė -- savo kilmės krašto, Lietu- vos atžvilgiu esam savarankūs, nepavaldūs, todėl galim būti bendra- darbiavimo su Lietuva subjektais. Bet "kraštas", atseit, Lietuva, bendradarbiavimą su kuria dabar taip dažnai minim, šiuo tarpu negali veikti kaip savarankus subjektas. Taigi, jei bendradarbiavi- mas mūsų kalboj tebereiškia tą patį, ką visada reiškė, tai "bendra- darbiavimas su Lietuva" dabar neįmanomas dalykas. Kalbėjimas apie bendradarbiavimą su savarankumo atimtu subjektu yra kalbėji- mas apie neegzistuojantį dalyką. Čia, turbūt, esam susirūpinę ir kalbame apie ką kitą, o ne apie "bendradarbiavimą su Lietuva".

Vokietija 1966...

(Atkelta iš 1 psl.)

Sovietų Rusijai ir antisovietinė Pabaltijo sąjunga tarp Latvijos ir Estijos, buvo praplėsta ir su Lietuva. Tad žiūrint tarptautinės padėties, mes reikalavome Pabaltijo kraštų valdžioje padaryti asmenų pakeitimus ir sovietinių įgulių padidinimo. Liepos mė- nesį įvyko rinkimai Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje ir mes su pasitenkinimu galime konstatuo- ti, kad šie kraštai vienbalsiai pasisakė už sovietinės sistemos įvedimą ir prisijungimą prie So- vietų Rusijos /sic/".

Toliau savo kalboje jis pas- tebėjo, kad amerikiečiai nenori pripažinti sovietų pasisekimų Pa- baltijo kraštuose, kad karas bu- siąs ilgas ir Sovietų Rusija turi būti mobilizacijos padėtyje.

Paleckis, Kirchenšteinas ir Lauristinė, "atstovavę" Lietuvą, Latviją ir Estiją šitime Aukš- čiausios Tarybos posėdyje irgi gavo balsą ir rugpičio 2 d. buvo paskelbtas įstatymas apie naujų respublikų inkorporavimą, o rugpičio 10 d. Pravda įsidėjo Salomėjos Neries poemą Stalino garbei.

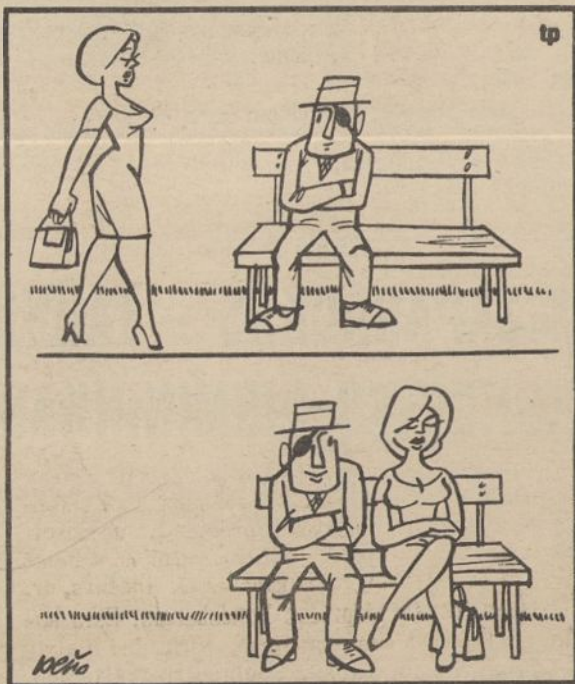
Tuo metu "fašistai" ir "nepa- tikimi elementai" buvo likviduo- jami vadovaujant Višinskui, De- kanazovui ir Ždanovui, šimtais tikstančių išstremiant į Sibirą, o kitus vietoj sušaudant.

Kitame numeryje: Molotovo vi- zitas Berlyne.

sumažinti importą bus tuojaupa- justos ne tik Vokietijoje, bet ir jos kaimynų bei JAV.

Reikia tačiau atsiminti, kad D. Britanija ir Italija po antrojo pa- saulinio karo jau buvo atsidūrusios sunkioje ūkinėje situacijoje, tačiau vis atsigaudavo. Tas pats turėtų atsitikti ir su Vokietija. Vokiečių baimė yra irgi supran- tama. Visų pirma jie sunkiau kaip kiti kraštai pergyveno dvi infla- cijas ir 1930 m. ūkinę krizę, antra -- jie pasiekė aukštesnį gerbūvį negu jų kaimynai. Iš aukščiau kristi visados baisiau.

• Vasario 16 gimnazijos aplinkoje esančių miestų spauda plačiai paminėjo gimnazijos suruoštą Kalė- dų vakarą. Nuotraukomis iliustruoti straipsniai Mann- heimer Morgen, Lampert- heim Zeitung, Badische Volkszeitung ir kt. patiekė ne tik vakaro eigą, bet kar- tu pabrėžė tuos pagrindus, kuriais veikiama kultūrinė- je plotmėje, kad įgyvendin- sus viltis, kurias puoselėja laisvę praradę lietuviai.

Be žodžių...

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

POP SOME CORN...
POP SOME STROH'S
GREAT TOGETHER!

Niekas taip neiškelia maisto vertę kaip išimtinai liepsnoje darytas Stroh's skonis. Sekantį kartą, kai patieksite užkan- džius -- kuo besigardžiuodami -- patie- kite su šaltu Stroh's alumi. Tai skonis, kurį kiti alūs norėtų turėti.

Stroh's

PLANINGAS TAUPYMAS
moka gerus dividendus
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

Mutual

**Federal Savings
and Loan Association**

Chartered and Supervised by the
United States Government

Pirmadienį, antradienį ir penktadienį Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų

Trečiadienį uždaryta visą dieną.

Automobiliams vieta greta mūsų įstaigos

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published tri-weekly except Holidays and semi-weekly in July
and August by American Lithuanian Press Radio Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.
Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina;
tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus
liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

JAUNIMO METŲ DARBAI IR RŪPESČIAI

Vyresnioji karta, kuri lig šiol vadovauja lietuviškam sąjūdžiui, dažnai pamiršta, kad paviršutiniška ir formali lietuviybė be vidutinio stiprumo ir moralės atramos nėra galutinis tikslas. Manant, kad pakanka, jeigu jaunoji karta moka lietuviškai kalbėti, kad kuria lietuviškas šeimmas ir nors retkarčiais pasirodo lietuviškuose parengimuose, yra pavojus suklysti. Gausūs gyvenimo pavyzdžiai rodo, kad tokia paviršutiniška lietuviybė nėra pakankama garantija ateičiai. Imkime, kad ir pavyzdžiui tą "lietuviškų šeimų" atvejį. Džiaugiamasi, kad lietuvis susituokia su lietuvaite. Bet kaip dažnai pastebima, kad tie susituokėliai tarp savęs kalbasi tik angliskai. Nėra jokios abejonės, kad ir su savo vaikais jie kalbės ta pačia jų kasdienę kalbą. Tad jie ir jų vaikai lietuviams bus tik iš pavardės. Taip pat daugelis jaunuolių, čia gimę ir užaugę, čia mokslus išėję, jaučiasi šio krašto vaikais, ir lietuviybė bei Lietuvos reikalai jų nei šildo nei šaldo.

Tat reikia ieškoti kelių, kaip tą jaunosios kartos nutolinią procesą sulėtinti, kaip tą lietuviybę įtvirtinti į jų galvą ir į jų sąmonę.

Jaunimo Metai būtų gera progą šiai problemai apšvarstyti ir priimtiems nutarimams vykdyti. Drįstu patiekti keletą pasiūlymų:

1. Lygiagrečiai su lig šiol vykdoma lietuviybės ugdymo akcija pradėti apgalvotą ir sistematinę vykdymą kovą prieš neigiamą įtaką, kurioms pasiduoda nemaža dalis jaunimo besimokančio įvairių kraštų mokyklose, ypač universitetuose. Turiu galvoti nihilistiniai ateistiniai liberalizmas šios šalies aukštosiose mokyklose, kuris užmuša jaunimą bet kokį idealizmą.

2. Iškelti ir išryškinti tas pozityvias lietuvių sielos ir būdo

savybes, sveikas lietuviškas tradicijas, kurios daro gerą susipratimą lietuvių jaunui kilnesne, tvirtesne asmenybe už daugelį kitataučių, neturinčių nei gyvenimo prasmės, nei aukštesnių žmogaus idealų supratimo, neturinčių nei charakterio nei nuostatos gėrybei gyvenimo kovai.

3. Kiek galima daugiau sumažinti tą neigiamą nusiteikimą savo tautos atžvilgiu, kurs kyla lyginant kitų tautų (ypač didžiųjų), galybę, turtingumą ir prestižą bei jų įnašą kultūrai ir civilizacijai. Reikia iškelti gerąsias puses mažųjų tautų, kurios, proporcingai imant, prisidėjo gal net daugiau prie bendrosios žmonijos gerovės, nei didžiosios tautos. Ta proga iškeltina lietuvių tautos istorinės misijos svarbą senaisiais laikais ir jos atkakli kova už savo išlikimą ligi paskutinių dienų.

4. Stiprinti doriniai-etines normas ugdant jaunimą -- reikia nepakankamai respektuojamas šio krašto auklėjimo institucijas.

5. Konkrečiai gyvenimo pavyzdžiais, o ne vien sentimentalais verkšlenimais bandyti spręsti mūsiškių šeimų problemą. Patarčiau jaunimo metų progą paruošti studiją -- paskelbti surinktas žinias: -- kaip sekasi jaunoms mūsiškioms šeimoms pasibaigus "medaus mėnesiui" ir metų sezonui? Kas bloga yra tose šeimose? Šios žinios, žinoma, neskelbiant pavardžių, būtų geriausia argumentai, kurie priverstų susimąstyti tuos jaunuolius, kurie nenori paisyti nei tėvų patarimo, nei savo nuovokos, o eina ten, kur instinktas veda.

Šiuos ir daugiau čia nesumintų aspektų tėtų kelti Jaunimo Metų programoje daugeliui atvejų. Spauda, lietuviškos radijo valandėlės, paskaitos, diskusijos, scenos veikalai - studijos būtų priemonės.

Pranas Karalius

ATEITIES LIETUVIŲ VISUOMENĖ

Dabartinio laiko tekmė vingiuoja per pirmąją 1966 Jaunimo Metų fazę. Šių metų laikotarpyje mūsų žvaliusis jaunimas turės išlaikyti prieš vyresniąją, patiriotiškąją lietuvių visuomenę kongresaudamas ar kur kitaip tautinėje veikloje pasireikšdamas, nelegvą egzaminą. Vyresnieji, stovėdami lietuviybės išlikimo ir tautos laisvinimo srityje, vadovaudamiesi buitės bei visokeriopos veiklos tęstinumo principu, siekia visa tai perduoti jaunajai kartai. Dalis mūsų jaunimo jau skuba lengvinti vyresniųjų darbo našumą, jungdamiesi į LB šeimą, o kita -- metasi į politinę Lietuvos vadovimo sritį. Tą mums akivaizdžiai įrodė jų pravesiti žygių į Washingtoną ir New Yorką, reikalaujant Lietuvai laisvės.

Kai lietuviškai ateičiai reikia suburti visą mūsų jaunimą, tenka per tą patį veiklų įjauimą traukti tuos, kurie šiuo metu lietuvišku gyvenimu nesidomi ar nenori visai jo pažinti. Čia turiu omenyje LB darbuotojų pastangas ir jų išradings būdus jaunimą į visokeriopą bendruomeninę veiklą įtraukti. Jaunimui joks darbas nėra nepakeliamas, tik reikia sugebėti slypiančias jo galias sužadinti energijai, kurios ne-

išjudintos, chemiko kalba tariant, tūno in statu nascendi. Betgi vėl pažvelkime aštresne akimi, ar jau čia daug to jaunimėlio bemoka taisyklingai lietuviškus žodžius tarti, mintis reikšti ir sakinius formuoti. Dar daugiau, o kaip lietuvišką spausdintą žodį beįkerta ar jį parašo. Per dvidešimt su viršum iš tėlynės pasitraukimo metų, begyrimai savo materialinę buklę bei besikurdami gražioje ir patogioje kaminyčioje, užuot pasirodę mūsų tautos prierauglio tinkamu auklėjimu ir jo išlaikymu lietuviškoje dvasioje, per drąsiai tarus, -- jį apgailėtina didžiū nuošimčių praganėme. O dabar jį atsigriebti yra gan sunku.

Tiesa, gyvenimas vietoje nestovi ir nenutraukiamai vėl kyla naujas mūsų tautos atžalynas. Bet koks? Ar jis auga, bręsta ir auklėjasi geresnėje tautinėje dvasioje ir aplinkoje, sąmoningesnių lietuvių tėvų prižiūrimas? Kai iš šalies kas tokias tėvus paragina, kad jie leistų savo sūnų ar dukrą lietuvių mokyklon daugiau lietuvių kalbos pramokti, Lietuvos krašto pažinimą ir jos istoriją įsisavinti, tuoj griebiamasi atsikalbinėjimų ir įvairiausių išsisukinėjimų,

KOMITETO LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBEI ATSTATYTI PRANEŠIMAS

Dr. Alg. M. Budreckis

Pagal KLNA koordinatorių nutarimą, 1965 m. liepos 21 d., man buvo pavesti sekančieji sektoriai: mobilizacija, dokumentacija ir sekretariatas. Vėliau dar prisidėjo atsakomybė už informaciją svetimiesiems. Norėdamas

duoti tikslų darbo vaizdą ir suskaičiuoti jo vaisius, teikiu sekančią pranešimą visuomenės susirinkimui.

MOBILIZACIJA

Nuo pat pradžių žmonių teikimas manifestacijai buvo bene svarbiausias uždavinys. Reikėjo išdirbti teikimosi planą, paruošti medžiagą, užmegzti ryšius su vietiniais komitetais, išspręsti vietinės organizavimosi problemas ir nugalėti kliūtis. Paruošiau atsišaukimą į visuomenę lietuvių kalba. Vasaros metu išdailinta ar išsiuntinėta po lietuvių kolonijas per 50,000 egzempliorių lietuviško atsišaukimo. Be to, dar buvo išdailinta A. Sniečkaus angliškų atsišaukimų, kurių kiekis siekė 25,000.

Penkių puslapių "Instrukcijos vietos aktyvams" buvo paruoštos ir išdailintos vietos aktyvams bei pavieniams bendradarbiams. Man teko aplankyti 14 kolonijų su Mažeikais, 2 su Miklovu, vieną su K. Čičionu, Vytautas Radzivilas pats aplankė 15 kolonijų vakaruose, Romas Kezys tris.

Kiekvienoje aplankytoje kolonijoje buvo sudarytas aktyvas arba vietos komitetas. Vietos komitetai buvo pavestasi lėšų rinkimas, žmonių organizavimas vykti į manifestaciją, transporto parūpinimas ir žygio populiarinimas vietos amerikiečių spaudoje. Iš viso suorganizavome 47 vietos komitetus. Buvo ir tokių atvejų, kur vietiniai ėmėsi iniciatyvos suorganizuoti komitetą ir tik pasikui kreipėsi į centrą informacijai ir medžiagai. Ypač daug iniciatyvos parodė Rochesteris, Philadelphia, Baltimore, Hamiltonas ir St. Catherine.

Iš raštinės buvo išsiuntinėti atsišaukimai, instrukcijos, ženkliukai, aukų lapai ir kita reikalinga medžiaga. Susirūšau su Pensilvanijos kelionių skrydais viršininku parūpinti traukinį iš Chicago į New Yorką papiginta kaina. Deja, Chicagoje neatsirado 500 keleivių, kurie galėtų užpildyti vadinamą "laisvės traukinį" ir užsimojimas nuėjo niekais.

Iš gyvo kontakto ir susirašinėjimų galima padaryti sekančias išvadas apie suorganizotas lietuvių kolonijas. Proporcinei, pinigais ir žygio dalyviais, gyviančios lietuvių apylinkės yra Bostonas, Clevelandas, Detroitas, Hartfordas, Waterbury ir Patersonas. Kažkodėl, nors pinigais daug įnešęs, New Yorkas dalyvių gausumu nepasitįsėjo taip, kaip pernykščioje pasaulinėje parodoje. Chicago visuomenė buvo abejinga ir užsidarius. Iš 200,000 Chicago lietuvių tik keletas promilių, ne procentų, bet promilių atvyko į manifestaciją. Antara vertus, iš Wyomingo klonio, kuris retai reiškiasi bendrame lietuvių gyvenime, atvažiavo 10 autobusų.

Kokie buvo žmonių organizavimosi rezultatai? Norima padaryti pastabą dėl skaičiaus svyravimo spaudoje. Visi skaičiai dalinai teisūs. Atseit, statistikoje galima pasirinkti tuos dalyvius, kurie palaiko rašytojo nusistatymą. Konkrečiai 11:30 val. ryto Madison Square Garden arenoje susitelkė 7,500. Pirmą valandą p. p. jau buvo 10,700. Antrą valandą p. p. buvo 12,000 dalyvių. Be to, užkandžių kioskuose bei lauke stovinėje dar pora tūkstančių tautiečių, daugiausiai jaunimo. Noriu konstatuoti, kad joks "manager" ar reporteris neskaiciavo publikos. Duomenis gavau iš New Yorko miesto policijos saugumo pareigūno, kurio pareiga buvo apytiksliai suskaičiuoti žmones, kad, kilus netvarkai, jis žinotų, kiek policininkų sušaukti miniai numalšinti. Po Madison Square Garden manifestacijos pora tūkstančių dalyvių atpuolė, bet jų vietos užėmė vėliau atvykę ir jaunimas. Pačioje eisenoje dalyvavo per 14,000. Eisenos vykstinė buvo pusantros mylios ilgumo. Jei truko virš valandos eisenos uodegai pasiekti Hammerskjold plazą, tai liudija eisenos gausumą, o ne palaidumą, kaip kai kurie piktos valios kritikai tyčiojasi.

Arenoje ir eisenoje dalyvavo 1000 latvių, 200 estų ir apie 100 kitų Rytų Europos veiksmų atstovų. Vadinaisi, lietuviai su-

darė vyraujančią daugumą. Tai vietos komiteto darbuotojų nuopelnas, kad pavyko suorganizuoti maždaug 12,000 lietuvių demonstrantų.

DOKUMENTACIJA

KLNA dokumentacijos komisija, kuriai vadovavo Marius Ambraziejus, paruošė tris dokumentus Jungtinių Tautų misijai, pasiuntinybių Amerikoje, JAV senatorių bei laikraštinių informacijai. Darbo ir šeimos rūpesčių slėgiaus, Ambraziejus negalėjo ištesėti pareigas. Šito sektoriaus rūšiesiai tiesiogiai grįžto ant mano pečių. Bet galima teigti, kad redagavimas buvo kolektyvinis darbas.

Rezoliucija arba Deklaracija -- pirmą redakciją paruošė M. Ambraziejus. Tačiau, reikėjo nuodugnų reformų. Algimantas Gureckas perrašė rezoliuciją. Ją kritiškai išgildeno ir tikslino dar Vliko pirm. V. Sidzikauskas, kons. A. Simutis, dr. J. Kazickas, Valstybės Deaprtamento referentas John J. McCloy, prel. J. Balkūnas, estų pasiuntinys Kaiv, Latvių žygio komiteto žmonės, A. Budreckis ir J. Miklovas. Tekstas perėjo šešias redakcijas kol buvo priimtinas manifestacijai.

Memorandumas apie Lietuvos okupavimą ir klastingą prijungimą prie Sovietų Sąjungos. Memorandumo tikslas -- supažindinti su Lietuvos inkorporavimo 1940 metais į TSRS machinacijomis ir neteisėtumu. Studiją paruošė A. Budreckis; A. Gureckas pridūrė informaciją apie Ribbentropo-Molotovo sąmokslą.

Memorandumas apie teisinius argumentus, kodėl kiekvienas J. T. narys privalo iškelti Pabaltijai klausimą Jungtinių Tautų darbotvarkėje, Marius Ambraziejus tuo klausimu paruošė studiją, bet jina nebuvo aiški. Vliko pirm. V. Sidzikauskas tiksliau suformulavo tą problemą. Informaciją tam memorandumui suteikė V. Sidzikauskas, J. Audėnas, dr. Algirdas Landsbergis, Estų komiteto pirm. Kuut, bei Latvių Laisvės Komiteto pirm. Haznars. Jų dėka memorandumo argumentacija buvo pastiprinta. A. Budreckis suredavo tekstą.

Darbininko spaustuvė išspausdino po tūkstantį egzempliorių visų trijų dokumentų. Tų dokumentų komplektai buvo atiduoti KLNA vizitų delegacijų žmonėms, įteikti J. T. misijoms, visiems JAV senatoriams ir žymesniams žurnalistams.

INFORMACIJA SVETIMIESIEMS

Man teko surinkti laisvojo pasaulio bei JAV stambių dienraščių, politinių žurnalų, žinių agentūrų, radiofonų bei televizijų redakcijų adresus. Iš viso surinkau 350 amerikiečių redakcijų adresų, kuriuos perdaviau A. Sniečkui. Taip pat perdaviau svetimiesiems informuoti komisijos vedėjui Broniui Bieliukui 571 užsienio redakcijų adresą. Dar parūpinau kompetetingus ispanų ir italų kalbų vertėjus svetimiesiems informuoti komisijai. P. Br. Bieliuko komisija minėtom redakcijom išsiuntinėjo du komunikatus anglų, italų, vokiečių, prancūzų, ispanų, portugalų bei arabų kalbomis. Iš 571 adreso, tik 16 buvo netikslūs.

SEKRETARIATAS

Komiteto raštinė pradėjo veikti 1965 m. liepos 12 d. Lietuvos Laisvės Komitetas maloniai užleido vietą savo patalpose KLNA raštinėje. Irena Sandanavičiūtė buvo pasamdyta tvarkyti raštinės reikalus. Rudeniop darbai padaugėjo, reikėjo rasti asmenį koordinatorių tarpe, kuris ne tik autoritetingai atsakytų į vietos ak-

tyvų klausimus, bet ir vykdytų skubius KLNA sprendimus. Pririndamas Ant. Sniečkaus rugsėjo 13 d. pasiūlymą, KLNA pavedė sekretariato tiesioginį vadovavimą Algirdui Budreckiui.

Man teko dirbti KLNA raštinėje nuo 1965 m. rugsėjo 20 d. iki lapkričio mėn. 24 d. Spalio 12 d. KLNA dar pasamdė Aldoną Šileikytę padėti ekspedijuoti laiškų adresavimą ir išsiuntinimą.

Reikėjo užsakyti ir pristatyti išsiuntinėjamui 5000 ženkliukų. Dokumentų korektūra buvo perskaityta. Skelbimai (posterai) buvo užsakyti ir išdailinti. Buvo ryšiniai tarp Komiteto ir New York Times reklamų skyriaus viršininko Aronsono. Reikėjo nustatyti formatą, perskaityti korektūras. Patikrinti pasikutinę korektūrą ir sumokėti pinigų kredito skyriui. Teko užsakyti ir patikrinti arenos papuošalus, vėliavas ir išklabas.

Reikėjo galvą laužyti dėl kalbėtojų. Komiteto vardu susirašinėjau su Prez. Johnsonu, viceprez. Humphrey ir senatoriais: Mundt, Robert ir Edward Kennedy, Proxmire, Frank Lausche, Harrison Williams, Thomas Dodd ir Russell Long. Reikėjo jiems žygį paaiškinti telegrama, laiškais ir kai kuriais atvejais telefonu. Be to, dažnai kontaktuodavau žurnalista Christopher Emmet, buv. Ido sekretorių Robert Anderson, dr. Kazicką ir kun. J. Jutkevičių, kad jie panaudotų savo įtaką reikalams išspręsti. USIA direktorius Wallace Littell buvo kontaktuojamas, kad Amerikos Balsas įrašytų manifestaciją į radijo juosteles informacijai. Net teko parašyti sveikinimų pavyzdžius viceprez. R. Nixonui, prel. R. Swords, sen. Lausche ir sen. Mundtui, ir prezidento patarėjui Horsky. Mat, Amerikoje valstybininkai patys nėra šio prakalbų, jie panaudoja tekstus, kuriuos patys rengėjai parūpina.

Eisenos sutvarkymas irgi buvo painus darbas. Reikėjo kontaktuoti policijos 16-tos nuovados virš. Gerald, kad gauti parodo leidimą ir policijos 17-tos nuovados virš. Wallace, kad gauti susitelkimo aikštės leidimą. Dar Komitetas turėjo įsigyti leidimą vartoti garsiakalbius iš 17-tos nuovados pareigūno Cajigal. Hamarskjold Plaza buvo New Yorko parko komisijos žinioje. Teko spausti komisionių Newbold Morrisą per atitinkamus kanalus, kol jisai nusileido ir davė oficialų pritarimą mums naudoti Plazą. Per tą epizodą mums atėjo į talką dr. Kazicko pažistami, Ant. Varnas ir burmistro Wagnerio asmens advokatas Glass.

Man buvo pavestas tarpininkavimas tarp KLNA ir Estų tautinio komiteto. Estų veikėjai gavę išsamią orientaciją apie žygio darbus ir siekimus. Nebuvo lengvas uždavinys, kadangi jų pirm. Lesement buvo ligoninėje, o su pavaduotojais reikėjo vokiškai susikalbėti. Prieš mūsų veikė estų vidaus politika, apie kurią nieko nežinojome.

Visas juodas darbas krito ant trijų raštinės darbininkų pečių. Reikėjo adresuoti vokus, parašyti tiek lietuviams, tiek svetimiesiems informacijai apie žygį. Pavyzdžiui, užadresavome 1500 vokų tiems, kurių prašėm parašyti po New York Times reklamą. Adresavome po tris vokus amerikiečių spaudos redakcijoms ir po du vokus užsienio redakcijoms.

Kompetentingiems greitraštininkams stokojant, visas susirašinėjimas, atsakymų į mūsų prašymus klasifikavimas, aukų užregistravimas, atsišaukimų ir kitos medžiagos išsiuntinėjimas, susikrovė ant sekretorių. Jei p. Sandanavičiūtė ir Šileikytė nebūtų pašventusios laiko dienos metu, už palyginus mažą algą, abejotina, ar KLNA būtų galėjus sutvarkyti per 12,000 laiškų.

LAISVĖS KOVŲ DAINOS

Autentiška lietuvių partizanų kūryba. Tai vertinga knyga, paminklas mūsų laisvės kovotojams.

Kietais viršeliais įrišta, poeto Jono Aisčio redaguota, Lietuvos Nepriklausomybės Fondo išleista knyga gauda DIRVOJE. Kaina -- 5 dol.

Siųskite čekį ar perlaidą šiuo adresu:

DIRVA

6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Juozas Bubelis

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Skaičiausioji svajonė

Kai parlamentuose ar politinėse konferencijose išaiškėja, jog kokių nors klausimų sutartinis sprendimas dar negalimas arba iš viso būtų geriau jį mandagiai pamiršti, tai toks klausimas pavedamas toliau svarstyti komisijai. Kai sielojamasi mūsų esamos spaudos sveiku išlaikymu ir pradedam kalti planai jai sustiprinti ir žymiai pagerinti, tai būtinai kas nors įneš dar vieną sumanymą: -- leiskime žurnalą! Žūt būt, nes be savo kultūrinio ir ideologinio žurnalo toliau gyventi nebegalima...

Žurnalas yra skaičiausioji mūsų tauriųjų romantikų svajonė -- galima sakyti, jau per du dešimtmečius. Kūdikiai per tą laiką užaugo vyrais, o suaugusieji paseno, bet "savo" žurnalo vis dar nėra. Kaip romantikas, aš irgi, ypač užburiančiomis Pacifico mėnesienos naktimis, karštais tingėdamas ką kitą veikti, audžiu svajones apie žurnalą.

Deja, "savo" žurnalas mannebuvo tik skaisti svajonė. Jau du kartus buvo man įtikrovė ir praktika.

Šalia atsitiktinio bendradarbiavimo "svetimuose" žurnaluose, jau du kartus išėivijoje teko aktyviai dėtis prie naujų žurnalo leidimo, rašymo ir redagavimo tautos. Pirmasis buvo svajingai platus, ramiai tekantis, kultūromis ir idėjomis vandenin-gas, kaip Nemunas. Pradėtas leisti tuoj suvažiavus "tremtiniam" į Ameriką, taip jis ir buvo pavadintas, villantis, kad platesnės apimties tautinei liberalinei Amerikos lietuvių srovei tokia upė bus reikalinga ir įdomi. Bet, matyt, čia žiemą per mažą sniego, o vasarą lietaus, tai mūsų Nemunas, pabangavęs kelius numerius, po metų išdžiūvo, galima sakyti, nespėjęs niekur nė žemės plutos giliau pragrauti.

Netrukus laisvės kovų skurys pareikalavo kiek kitokio žurnalo, ir jis buvo pradėtas leisti Europoje, neatsiėmiant nei į saugią vietą, nei į kokius apibrėžtus lietuvių visuomenės kodus. Jo tikslas buvo racionalios tautinės rezistencijos ugdymas ir aktyvinimas užsieniuose ir tėvynėje. Uždaviny buvo bendras ir

sunkus, glaudžiai susijęs ir su dvasia, ir su kultūra, ir su politika, ir pagaliau su ateities dienų ideologijomis. Mūsų egzistencija, tarp kitko, yra tautinės gyvybės išlaikymo pastanga, -- todėl žurnalas laikėsi tautinės gairės. Rezistencijos galutinis tikslas yra laisvės atsiėkimas lietuvių tautai ir sukūrimas laimingesnį gyvenimo sąlygų laisvam žmogui, -- todėl žurnale turėjo padvelkti švelnus liberalizmo atodūsis. Žurnalas buvo politinis ir kultūrinis, bet aiškiai nepartinis, nesibazavęs kokia viena ideologine srove. Jis galėjo būti daugelio palaikomas ir ieškomas, bet nebuvo.

Jis vadinosė Santarvė, bet ėjo didžiausios mūsų politinės ir ideologinės nesantarvės laikais. Šiurkščiai kalbant, jį galėjo remti visi nepartiniai, tautininkai ir liaudininkai, menininkai ir inžinieriai, prekiajai ir fabriku darbininkai. Visi jame galėjo rasti sau vietos, dėmesio ir pagarbos. Jo tiražas vis siekė apie tūkstantį -- šeši šimtai pastovių sąžiningų prenumeratorių, o likusieji spaudos žudikai (kurie žurnalą sutinka priimti, bet už jį niekada neatsilygina).

Santarvė manė, kad jai gal užteks tiek pat laiko atlikti savo uždaviniui, kiek Aušrai -- bent trijų metų. Tačiau ji ėjo dvigubai ilgiau, šešis metus. Ir gal dar toliau būtų ėjusi, jei tarptautinės sąlygos nebūt žymiai pasikeitusios. 1955 m. prasidėjo Amerikos "kultūriniai mainai" su Sovietų Rusija, ir jau 1956 m. dienos vidury buvo išduotas Vengrijos sukilimas, -- per daug aiškūs ženklai (jeigu tik tuodute-suminėti), kad Rusijos pavertųjų tautų išsilaisvinimo bylos vėl pasuko į naktį. Santarvės turinys visą laiką rėmėsi realiais lietuvių rezistencijos tėvynėje faktais, jos leidėjai ir redaktoriai, po ginčų ir kančių, apsisprendė ateityje vengti svaidytis gražių, bet tuščių žodžių putomis, ir žurnalą tylomis sustabdė.

Be abejo, buvo galima jį per-

kelti Amerikon, paversti daugiau kultūrinį, praktikuoti "dvasinių žygių" kurstymams, sugalvoti dar daugiau griausmingų, kvapą užimančių rezoliucijų ir tais visais garsais pripildyti didėjančią tuštumą. Bet mūsų taip nebuvo norėta, tokios prasmės vertė nebuvo tikėta, dėmesio ir paramos iš tautiečių nebelaukta. Nes, be to, buvo jau matyti, kad tiek senosios, tiek ir jaunosios generacijos vargiai įsigyvens į tą pakilią dvasią, kuri dar buvo rūščiai kovoti ir nepasiduoti pasiryžusios tautos balsas. Priešingai, -- netrūko ženklų, kad kiekviena generacija stengsis būtinai įsisteigti tik "savo" žurnalą, būtinai atskirą, būtinai pradėti vėl viską iš naujo, būtinai skaldytis ir ligi patrakimo piešti savo skirtingus veidus, o kai kada net, naujos tarptautinių kolaborantų ir kapituliantų dvasios įtakoje, net "suspenduoti" praktiškai nieko nereišskiant Lietuvos nepriklausomybės reikalavimą" ir teirautis šviežiu informacijų "apie padėtį Lietuvoje" iš sovietinio universiteto rektoriaus Kubiliaus arba aukštai Jungtinėse Tautose iškilusio "lietuvo" Vladimirovo...

Dėl Santarvės sustojimo daug nelindžiū, nes ji savo vaidmenį ir esminį uždavinį Lietuvos laisvės kovų ir laisvinimo idėjų raidos sūspėjo beveik pilnai atlikti. Apgailestauju tik vieną, -- kad jos patyrimai ir sunkiai įsigyta, nors negausi, bet vertingų skaitytojų bazė nebuvo sunaudoti testai darbi kitur ir kiek kitokiom aplinkybėm. Nebūtų reikėję naujų žurnali, kuriems lygiai sunku padėti. Nebūtų reikėję vėl austi skaisčias svajones ir tiems, kurie vistiek nori (ir gal taip reikia). -- Vėl viską iš naujo pradėti. Ak, pamokos brangiau kaštuoja...

Kaip neseniai Dirvoje iš Bostono buvo pranešta, per ten apsilankusio ALTS pirmininko inž. J. Jurkino pranešimą ir bendruose pasitarimuose buvo svarstoma, kaip "sudaryti sąlygas Tautinės Sąjungos periodiniam kultūros-ideologijos žurnalui leisti. Šiems reikalams įvykdyti reikalinga ne tik pinigai, bet ir visų skyrių aktyvi parama visomis priemonėmis remiant C. Valdybos veiksmus".

ALTS pirmininkai, stovybos inžinieriai E. Bartkus ir dabar J. Jurkinas, nelyginant kaip senovėje medicinos daktarai, jau yra parodę šaunaus užmojo drauge būti ir "sielų inžinieriais". Tatai neabejotina ir labai vertinga. Pirmasis yra skraidęs po daugelį Amerikos lietuvių kolonijų, telkdamas lėšas Vilties bendrovei ir net, kaip mažiau, rinkdamas Dirvai prenumeratorius. Antrasis šiandien skraido jau per keletą savų tautiečių stovyklą, atkakliai ieškodamas papildomų pagrindų Dirvos konstrukcijai sustiprinti ilgesniams laikams.

Bet štai tuoj "nauja" idėja -- kaip audros paukštis nuo Ararato kalno, žurnalas, periodinis, kultūros-ideologijos! Jam, sakoma, reikalingi ne tik pinigai. Taip, ne dažnai Amerikos tautietis šiandien yra skurdžius; mes, "milionieriai", pinigų sudėsim saujom net dviem ar keturiem numeriam išleisti. Jam reikalinga, vėl sakoma, "visų skyrių

aktyvi parama visomis priemonėmis". Taip, ir tai gali nutikti, jei pavz., visų skyrių visiečiai įsipareigos žurnalą prenumeruoti, net skaityti. Tačiau kai tik kalbama "visomis priemonėmis", man tuoj kyla abejonė, nes praktikoje ta bendrybė dažniausia reiškia "jokiomis priemonėmis". Pagaliau, gali būti ir pinigai ir visos skyrių priemonės, bet tai dar nereiškia žurnalo. Žurnalas yra -- kvalifikuotas raštas, sunkus darbas, nuolatinių studijos, aukštesnė už vidutinę proto kultūra, intelektas, kompetencija, dvasinis degimas ir spinduliavimas, kūryba, gimių dabartinėmis sąlygomis beveik šventojo aukojimas... Oi, oi, kaip iškilmingai čia nusakiau, net plaukai šiaušiasi!

Žurnalo reikia, ir jo nauda šviesiosioms asmenybėms galėtų būti didžiulė, ir jo barstomos sėklos gal kada sudygtų. Tik tamsiausias papusas tvirtins, kad jis dar nieko negirdėjo apie popiežių ir pasaulyje nėra išmintingiesnio autoriteto už jo apylinkės būtininką. Tik tolimiausios Arktikos eskimas nyspiks, kad kur nors gali būti geresnė ir šiltesnė statybinė medžiaga už sniego gniūžulius ir ledo gabalus.

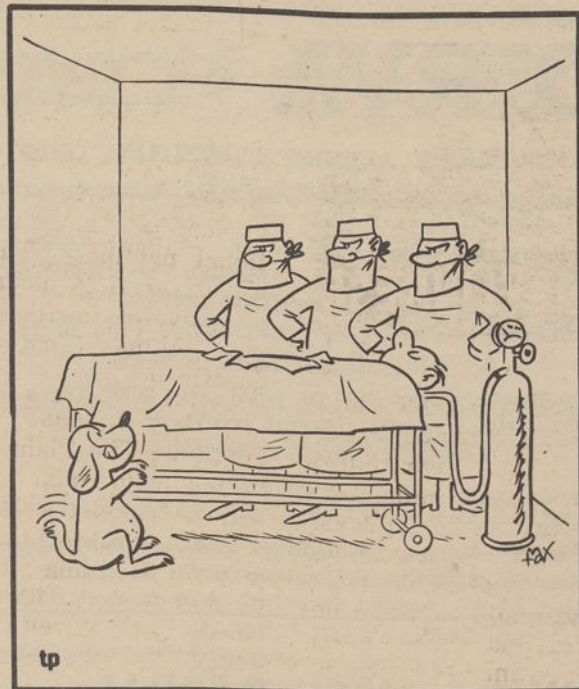
Pasaulis ir Lietuva yra taip pasikeitę ir kitoniški, negu buvo prieš 25 metus, kad daugybė senų dalykų šiandien reikia iš naujo persvarstyti, dar daugiau naujų problemų iškirti, savo apsisprendimą, užmojus ir planus iškrystalizuoti. Be abejo, lietuvis laisvame užsienyje gali gerai išgyventi ir be viso to. Bet tuo laimingai ir pasibaigs jo fiziologinė egzistencija. Likdamas problemų abstinentu, tinkaamai nesiruošdamas ir nesiangažuodamas sutikti rytojų, ateities vaidmens nei jis, nei jo jaukūs klubai, nei jo kitos sąjungos neturės. Gaila...

Mano kritika apie naują kultūros-ideologijos žurnalą tuo tarpu yra dar gerokai tamsi, ir to neneigsiu. Patyrimas ir per aiškus mūsų pliko gyvenimo reiškiniai man draudžia kitaip galvoti, net svajoti.

Bet kad nebūčiau dar juodesnis už mūsų brolius Mississippi valstijoje (kaip kartą labai humaniškai buvo pasakyta šiame laikraštyje) ar už dar artimesnius pusbrolius iš Los Angeles Watts apylinkės, kurie pernai labai sėkmingai sudėgino daug namų, ne tik kaimyniniuose, bet ir savo pačių distrikte, aš toli gražu nenorėčiau sudeginti mūsų skaisčiausių svajonių apie žurnalą.

Kaip eilinis skaitytojas ir ALTS narys, drįsčiau pasiūlyti gal ne daug mažiau pozityvų, tik pradžioje žymiai lengviau ir greičiau įvykdomą planą, pavartojant šiek tiek papildomų pinigų ir darbo, bet dar ne "visas priemones".

Man rodos, kad be didžiai jaučiamų nuostolių Dirva galėtų atsisakyti savo pirmadienio laidos, o išsidinėti du kartu per savaitę, pvz., antradieniais ir ketvirtadieniais, taip kad šioji laida savaitgalyje pasiektų net tolimiausius skaitytojus Amerikoje ir Kanadoje. Bet ketvirtadienio laidoje ji turėtų 8 puslapių kultūrinį-ideologinį priedą. Gal jam ir atskirą vardą rinkty, nes Dirvos sąvoka "žurnalui" beveik netinka, labiau gal tikty Versmės, Akiratis, Arkilas, Akėčios, ar panašiai. Toks "žurnalo" gabalas drauge su Dirva iš karto pasiektų ne dešimtis, bet tūkstančius skaitytojų. Be abejo, redakcijos štabą reikėtų

Be žodžių...

papildyti ir reikėtų gana daug naujų bendradarbių, ieškotinių "visomis priemonėmis", ir spėju, ne visuomet visiškai už dyką.

DĖMESIO EGLUTEI

Ižengiant į 1966 metus, kuriuos pavadino ir Jaunimo Metais, turime sau pasakyti, kad juos privalome pripildyti darbais -- šį kartą žodžių nebegali užtekti, nes vien tik žodžiai po kelių metų bus negailestingi mūsų kaltintojai.

Šia proga negalime pamiršti pačio svarbiausio mūsų tikslo -- kad nemažėtų skaičius lietuvių, galinčių lietuviškai bent skaityti ir kalbėti.

Be mūsų noro to tikslo siekti, reikia naudotis ir tinkamomis priemonėmis. Nėra abejonės, kad viena tokių veiksmingų priemonių yra vaikų protiniam pajėgumui pritaikintas spausdintas lietuviškas žodis -- vaikų literatūra. Daug ką jau įsigijome savo gyvenimui gerinti, bet tebesame neturintys sava vaikų literatūrą.

Iš periodinių leidinių turime tik vieną vaikų laikraštą "Eglutę".

Daromi žygiai "Eglutės" turiniui sustiprinti, bet "Eglutės" skaitytojų būrio didinimas yra pats skubiausias reikalas. Todėl prašome "Eglutę" jau skaitančių vaikų tėvus nedelsiant atnaujinti prenumeratą, o tas šeimas kurios turi "Eglutės" skaitytojų amžiaus vaikų, bet dar neturi "Eglutės", šiemet jau savo vaikams užsakyti. Didžiausios talpos laukiame iš mokytojų.

Je "Eglutė" šiais metais padvigubintų savo skaitytojų eiles, Jaunimo Metai šiame lietuviybės išlaikymo darbe būtų prasmingai paminėti.

"Eglutės" palaikytojai.

A. SMETONOS
MONOGRAFIJA,

parašyta A. Merklio,

sukėlė didelį tuo leidiniu susidomėjimą. Veikalas plačiai pasklido lietuvių visuomenėje, spaudoje komentuojamas, nagrinėjamas jo gerosios pusės ir iškeliama trūkumai.

Liko nedidelis to veikalo kiekis dar neišplatin-tas.

Kol dar ne vėlu, užsisakykite tą didelio formato, 786 psl., kietais viršeliais leidinį, siunčiant čeki ar pašto perlaidą:

K. POCIUS
3908 Fir Street
East Chicago, Indiana 46313

arba
DIRVA
6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103

KAINA — 12,50 DOL.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Import. German VSOP Brandy 5th — 4.98
2. Krupnikas — Honey punch 5th — 3.69
3. Napoleon Imp. French Brandy 5th — 3.35
4. Cream De Banana Liqueur 5th — 3.19
5. Chianti Imp. Wine Full Q. — 0.98

6. Imp. German Wines
(May Wine, Liebfm.) 5th — 0.98
7. Imp. German Zeller
Schwarze Kätz 5th — 1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

• Tradicinis ALT S-gos Clevelando skyriaus rengiamas Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas įvyks vasario 12 d., 7 val. vak. Čiurlionio Ansamblio namuose — Magnolia Dr. Programoje — filmo demonstravimas apie prezidento Antano Smetonos gyvenimą ir veiklą Amerikoje ir laidojimo iškilmes.

Po programos — vaisės. Minėjime kviečiami dalyvauti ALT S-gos skyriaus nariai su šeimomis, Korp! Neo-Lithuania nariai ir Clevelando visuomenė.

• Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Clevelando skyriaus narių metinis susirinkimas įvyks sausio 23 d. (sekmadienį), 11 val. 30 min. ryto Dirvos patalpose.

Dienotvarkėje: valdybos ir revizijos komisijos pranešimai, naujos valdybos ir revizijos komisijos rinkimai bei kiti su ALT S-gos veikla susiję reikalai.

ALT S-gos Clevelando skyriaus nariai kviečiami metiniame susirinkime gausiai dalyvauti.

Valdyba

• Dail. Viktoras Petravičius atvyksta iš Chicago ir dalyvaus savo grafikos kūrinių parodos atidaryme šį sekmadienį, sausio 16 d., 2 val. p. p. Gallery International patalpose. Parodoje bus išstatyti 45 juoda-balta ir spalvotos grafikos kūrinių. Įėjimas į parodą nemokamas.

• Dail. Liudas Vilimas, apie kurį The Plain Dealer sekmadienio laidoje rašo, kad jis paskirtas May Co. display direktoriumi, jau įsikūrė su šeima Clevelande. Jo adresas: 8460 Ridgewood Ln., Novelty, Ohio 44072. Tel. 338-5800.

• Cleveland Trust turtas pasiekė 2 milijonus dolerių. Šis bankas yra pirmuoju Ohio, pasiekęs tokią sumą, vien per praėjusius metus pakėlęs pajamas 159 mil. dol. Tuo būdu bendros pajamos prašoko 19.7%, lyginant su ankstyvesniais metais.

Iš visų patiektų skaitlių apie šio banko pinigines operacijas būdingiausia yra tai, kad klientų taupymo sąskaita padidėjo 142 mil. dol. Depositų pastovus augimas rodo pasitikėjimą ne tik banku, bet ir bendru Ohio valstijos ūkiniu augimu. Su 738.955 depozitoriais, Cleveland Trust iškilio JAV bankų eilėje į 18 vietą. Cleveland Trust numato šiais metais įsteigti dar vieną skyrių Strongsville mieste.

Inž. Vytautas Šliupas civilizuoja Pakistaną

Pakistane, kurio vadovai ginčijasi su Indija dėl Kašmiro, jau trečias metas darbuojasi mūsų tautietis inžinierius Vytautas Šliupas, Aušrininko Dr. Jono Šliupo sūnus. Vytautas Šliupas tame tolimame Azijos krašte darbuojasi kaip International Engineering Company, kurios būstinė randasi San-Francisco, California, svarių patikėtinių prie užtvankos statybos. Milžiniško dydžio užtvanka, kainuosianti keliolika milijonų dolerių, statoma Himalajų kalnų papėdėje. Inž. Vytauto Šliupo žinybai yra

REIKALINGI TARNAUTOJAI CLEVELANDO PASTE

Pašto viršininkas Nelson E. Sundermeier praneša, kad priimami nauji pašto tarnautojai su pradiniu atlyginimu 2.57 dol. valandai. Jokie specialaus išsilavinimo nereikalaujama, tik reikia laikyti egzaminą raštu.

Aplikacijos gauti namos US Civil Service įstaigoje Room 4240, Main Post Office Bldg.

• Sąžiningiausią patarnavimą visais draudimo reikalais, gausite paskambinę patyrusiam draudimo atstovui V. Giedraičiui tel. 944-6835.

FEMALE

FLAT MACHINE KNITTERS LOOPERS SEAMERS

For full fashion knitting mill. West Side. Steady year round employment under excellent working conditions.

PARKLANE FASHIONS FORMERLY BARTON KNITTING MILLS 2882 Detroit Ave. Cleveland, Ohio 216 — 786-3778 (4-6)

MALE

FULL FASHION KNITTERS

Steady year round employment under excellent working conditions.

PARKLANE FASHIONS FORMERLY BARTON KNITTING MILLS 2882 Detroit Ave. Cleveland, Ohio 216 — 786-3778 (4-6)

IŠNUOMOJAMAS GYDYTOJUI KABINETAS

3 kambariai su visais reikalingais įrengimais. 848 East 185 gt. Kreiptis pas Bliškevičių. (2-4)

PARDUODAMAS NAMAS

English colonial, 3 miegamieji, didelis salonas, valgomasis ir virtuvė su įrengta mod. plyta ir kt. priedais. Naujai dekoruotas. Prie Neff Rd. Apžiūrėti tik susitarus. Tel. IV 1-6087. (3-4)

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

Didelis pareikalavimas vienos ir dviejų šeimų namų šv. Jurgio ir šv. Vito rajone. Norintieji parduoti skambinkite UL 1-6666.

Lietuviai bendradarbiai:

Alg. Dailidė ir Ant. Mikoliūnas 15969 Euclid Ave. UL 1-6666

paskirta viena didžiulė Rytų Pakistano provincija, kuri prasideda nuo Himalajų kalnų papėdės ir baigiasi prie upių, Gango ir Brahmaputros sanbėgos.

Vytautas Šliupas su savo šeima, žmona Vanda ir sūneliu Kęstučiu, gyvena Dacca mieste, turinčiame per 750,000 gyventojų. Dirbdamas kaip General-Consultant prie East Pakistan Water and Power Development Authority (E. P. WAPDA), Vytautas Šliupas turi galimybių keliauti po kraštą ir artimai susipažinti to krašto tautiniais ir religiniais papročiais. Vytautui Šliupui teko pamatyti ne tik gausybę Rytų tautos gyvenimo įvairių, bet ir išgyventi visokių pavojų. Ten nuolatos siaučia užkrečiamosios ligos ir gyventojų religinių sektų peštynės. Tokios peštynės prieš porą metų vyko tarp musulmonų ir indų budistų, kurių metu ten esantieji europiečiai išgyveno didelį pavojų, kaip anuo metu Vytautas Šliupas rašė laiške savo bičiuliams clevelandiečiams, "Guliame ir kėliame su ginklais rankose..."

Inžinierius Vytautas Šliupas turi savos bendrovės didelį patikėjimą ir daugelio milijonų vertybės statybos darbams vykdyti nuolatos siunčiamas į įvairius pasaulio kraštus. Kelerius metus jis vykdė tokius darbus Afrikoje, Pietų Amerikoje. Savos bendrovės paskirtas svarbioms "keliaujančio inžinieriaus" pareigoms, tarnybos reikalais yra apkeliavęs beveik visą platųjį pasaulį, išskiriant Australiją, kurią ketina irgi kada nors aplankyti. (vb)

DETROIT

FIRST CLASS DIE MAKERS

Steady work. Overtime & fringe benefits.

KOTCHER TOOL & ENGR.

23801 Mound Rd. Warren, Mich. (9)

WANTED 1st CLASS SKILLED MILLING MACHINE OPERATORS

1.D., O.D. GRINDERS W. & S. TURRET LATHE OPERATORS DRILL PRESS OPERATORS also

PARTS WASHER STOCKROOM

Excellent working conditions. Liberal fringe benefits. Good opportunities for experienced men. Minimum experienced considered.

FORMSPRAG CO.

23601 Hoover Road Warren, Mich. 313 — JE 6-9000 An equal opportunity employer. (141-6)

DIE MAKERS

58 Hour week. Days or nights. Steady employment. Fringe benefits.

AETNA TOOL & DIE COMPANY

24331 Sherwood 313 — JE 6-0240 Detroit, Mich. (139-2)

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraustiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudos mokeskis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausit spausdintas informacijas, jeigu parašysit: LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 307 West 30 Street, New York, N. Y. 10001

EXPERIENCED WARNER SWASEY Turret Lathe Operators

Machinists, lathe and milling machine operators, drill press, deburring, assembly help and tool-makers.

Days. Must be fully experienced in close tolerance, small parts work and be able to do own set-up. Vacation plan, life insurance, paid holidays, hospitalization. Pleasant, clean working conditions.

JOHNSON MANUFACTURING CO. 818 Boston SE. Grand Rapids, Mich. (4-5)

WANTED FIXTURE BUILDERS

Bench Helpers Mill Hands Shaper Hands Line Burners 58 Hour Work Week Dollar Electric Co. 31200 Stephenson Hwy. Madison Hgts., Mich. (4-6)

WANTED DIE MAKERS DIE BARBERS

Day & night shift. 58 hours. Top rates fringe benefits. Must be Journeyman.

UNITED TOOL & DIE 2200 Eighth St. Detroit, Mich. 312 — WO 3-6595 (4-7)

WANTED AT ONCE SKILLED

Multiple spindle automatic machine set up man. Qualified for working forman Job. Prefer Greenley experience. Days, steady, modern plant, excellent opportunity. 313 — TA 5-8805 (141-5)

WANTED AT ONCE 1st CLASS

DIE LEADERS DIE MAKERS MILL HANDS APPRENTICE

For progressive dies and stainless steel molding dies. Steady work. Top rates. Fringe benefits.

ZAGAROLI TOOL & MACHINE CO.

14300 Prairie Detroit, Mich. (141-5)

WANTED AT ONCE

HYDRO-TEL OPERATORS BORING MILL OPERATORS BENCH MEN FOR DIE CAST DIES

RADIAL DRILL OPERATOR JOURNEYMEN PREFERRED 58 hour week. All shifts

PERMANENT MOLD DIE CO. 2275 E 9 Mile Rd. Warren, Mich. 313 — 536-9055 (141-8)

JOURNEYMEN

TOOL & DIEMAKERS

Excellent career opportunity in fast growing Company for Tool & Diemaker or Machinists. In the can and closure field. New modern air conditioned plant located 60 miles West of Atlanta. Send resume to

SOUTHERN CAN CO. Tallapoosa, Georgia 30176 (141-2)

NEPAMIRŠKIT ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

ŽIEMINIAI LANGAI IR DURYS

ĮVAIRIAUSIŲ IŠDIRBINIŲ TVOROS. STOGELIAI IR KITI MODERNŲ NAMŲ PAGERINIMAI

KOSTAS BUTKUS

Chicagoje

Telef. PR 8-2781 rytais ir vakarais; LU 5-6291 bet kuriuo laiku

LIETUVIŠKOS KNYGOS, PLOKŠTELĖS, MEDŽIO DROŽINIAI, AUDINIAI, GINTARAS

ir įvairios kitos importuotos dovanos!

Visa tai galite įsigyti, atvykę į naujai atidarytą DIRVOS krautuvę, 6907 Superior Ave.

Krautuvė atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak., šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 2 val. p. p.

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Dr. Steponas Biežis, III-sios JAV ir Kanados Lietuvių Dainų Šventės Komiteto pirmininkas ir PLJK Garbės Komiteto narys.

Pasaulio Jaunimo, žinoma lietuvių, Kongresą sušaukti yra tikrai geniali idėja, kuri visų lietuvių tikrai remtina. Suvažiavęs Kongresan mūsų patriotinis jaunimas turės progos susiartinti, bičiuliškus ryšius užmegzti savo tarpe ir svarbiausia sustiprėti lie-

Kongresan mūsų patriotinis jaunimas turės progos susiartinti, bičiuliškus ryšius užmegzti savo tarpe ir svarbiausia sustiprėti lie-

Buv. Tautinės Sąjungos Valdybos Nariui Dr. ANTANUI RUDOKUI ir PONIAI, mamytei ir uošvei

A. A.

MARIJAI RUDOKIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

A. L. Tautinės Sąjungos Valdyba

A. STAŠKŪNIENEI ir I. NAVICKIENEI

bei jų šeimoms, brangiai motinai Lietuvoje mirus, gilią užuojautą reiškia

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos
Clevelando Skyrius

A. STAŠKŪNIENĖS

motinai Lietuvoje mirus, ją ir jos šeimą bei artimus gimines nuoširdžiai užjaučia

Vladė ir Antanas Butkai

MINTAUTUI ir DALEI SODEIKAMS, jo

mylimam tėvui ir uošviui

VALERIJONUI SODEIKAI

mirus, reiškiau užuojautą

Stasys Pažėra

ALEKSUI, KAZIUI ir BRONIUI
SILIŪNAMS,

jų tėveliui Lietuvoje mirus, gilią ir nuoširdžią užuojautą reiškia

Ada Neverauskienė
Dr. Jonas Pavilionis su šeima

SUKAKTUVINĖS
AUKOS DIRVAI

St. Šiaurietas, Chicago 5,00
S. Petrauskas
Elizabeth, N. J. . 10,00

tuvybės dvasioje, o abejojančius įskiepyti ta dvasia. Juk jaunimo laukia dideli darbai, kuriems jie privalo tinkamai pasiruošti ir svarbiausia mūsų skaitlingam jaunimui tai pastoviai ir nesvyruojančiai persiėmus lietuvių supratu jo pareigą ir atsakomybę išlaikyti stiprią lietuvių ateityje, kad mūsų dirbami svarbūs tautiniai darbai būtų tęsiami ir plečiami. Priešingu atveju visi mūsų užsimojimai ir rūpesčiai baigsis su šia karta, ko, žinoma, nepageidaujame. Užtat šia proga, Jaunimo Kongreso proga, mes visi privalome įsijungti kas kuo ir kaip įmano, kad tas Kongresas būtų pilnai ir visapusiškai sėkmingas, nes nepasisekimas, kad ir mažesnė detalėse, gali iš mūsų to jaunimo išrauti paskutines lietuvių šaknis. Neabejoju, kad Kongreso ruošimo vadovybė tai visą jaučia ir šį svarbų reikalą išves visiškai laimėjimu.

Trečiosios dainų šventės Vykdomasis Komitetas daro pastangas padėti Kongresui ir jau yra keliais svarbiais atvejais susitaręs su Kongreso valdyba. Abiejų organizacijų savitarpinis bendradarbiavimas eina labai sklandžiai, kas mane asmeniškai labai džiugina, nes bus abiem daug naudos ir žymiai prisidės prie uztikrinimo siekiamų sėkmių abiem įvykiams.

Dr. S. Biežis,
III-sios JAV ir Kanados
Lietuvių Dainų šventės
Komiteto Pirmininkas
ir
Pasaulio Lietuvių
Jaunimo Kongreso
Garbės Komiteto Narys

• Dail. ir muzikas Antanas Nakas, kurio dailės darbų paroda vyksta Chicagoje, maloniai sutiko vieną iš savo kūrinių padovoti Dirvai.

Tas kūrinys įeis į dovanų eilę, kurios atiteks burtų kelių skirstant Dirvos rėmėjams.

Kitų dovanų tarpe yra savaitė atostogų p. Jansonų viloje Audronė, Cape Code, skulpt. P. Vėbros medžio drožiniai ir eilė kt. vertingų dalykų.

• Neturį JAV pilietybės privalo registruotis! Kiekvienais metais sausio mėn. neturį JAV pilietybės asmenys privalo pašto įstaigoje gauti kortelės ir jas užpildyti vėl asmeniškai gražinti pašto įstaigai. Toks adresų ir tapatybės kortelės užpildymas yra privalomas ir to neatlikę yra baudžiami.

• Fricas Skėrys, Vasario 16 gimn. mokytojas Naujų Metų proga siunčia visiems geros valios lietuviams-ėms lietuviškus sveikinimus, linki Aukščiausiojo palaimos asmenišrame gyvenime, sveikatos, ištvermės ir sėkmės lietuviškoje veikloje.

NEW YORK

80 YPATINGŲ LAIŠKŲ

prieš Kalėdas išskrido iš New Yorko Europon, Vakarų Vokietijon, su šventiniais sveikinimais, pagrįstais ne giminytė, bičiuliškumu ar oficialiais santykiais, o lietuvių tautinio bendravimo išraiška.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Yorko Klubas išsiuntė tuos sveikinimus eilei vyresnio amžiaus tautiečių Vokietijos

prieglaudose ir sanatorijose. Prie gražaus žodžio, laiškuose buvo pridėta ir po simbolinę "Kalėdų Senelio" dovanėlę, šiuo atveju dolerio pavidalo kiekvienam taip aplankyta. (Tos dovanėlės sudėtos klubo susirinkimų metu "tiems, kurių negalim aplankyti"). Po švenčių skrenda New Yorkan pasveikintųjų laiškai su padėkomis ir pasigėrėjimais tuo tautiečių bendravimo ir prisiminimo ženklų.

Sausio 22 dieną N. Y. Moterų Klubas rengia balių, šį kartą New Yorko lietuviams pabendrauti (Burgundy salė, Jamaica Ave. — 96 St.).

BALFAS APRENGĖ
TOKSTANTĮ ŠEIMŲ

Pereitų, 1965 metų bėgyje vienas iš sunkiausių, bet ir praktiškiausių šalpos darbų buvo aprangos siuntinių siuntimas užjūrio vargstantiems tautiečiams. Per metus buvo parengta ir išsiųsta 1039 rūbų ar medžiagų siuntiniai, 51.371 dolerio vertės. Iš jų 321 siuntinys su naujomis medžiagomis buvo pasiųsti į Lietuvą, Sibirą. Už tuos siuntinius sumokėta 22.015 dolerių. Tai daugiausiai Sibiro kankiniams parama. Lenkijos lietuviams nusiųsta 649 siuntiniai vartotų, gerai atrinktų rūbų, už kuriuos vien paštui sumokėta arti 5,000 dol. Dar buvo išsiųsta rūbų siuntos 49 į Vokietiją, 3 į Argentiją, 2 į Italiją ir 15 į kitus pasaulio kraštus. Balfui vis dar nesiseka užbaigti vargšų lietuvių aprėngimą.

1965 metais buvo pasiųsta 67 vaistų siuntos į Lenkiją. Nors Lenkijoje medicina pusiau valdiška, bet ten labai trūksta naujausių vaistų, ypač antibiotikų.

Pereitais metais Balfas pravedė gana sėkmingą knygų vajų. Buvo gauta arti 5000 knygų, kurios taip pat 93 siuntiniais buvo išsiųstos į Pietų Ameriką, Angliją, Australiją, Vokietiją, Italiją ir kitus kraštus. Be knygų Balfas centras dar apmokėjo arti šimto prenumeratų lietuviškos spaudos, kuri daugumoje buvo siunčiama į Vokietiją, Pietų Ameriką.

Per 1965 metus Balfas centras sudarė ir išsiuntė 1199 individualias siuntas, kurių vertė buvo per 55,000 dolerių. Tai buvo galima padaryti tik todėl, kad JAV lietuviai buvo duosnūs ir pinigais ir gėrybėmis. Dar daugiau, net keturi Ner Yorko lietuviai praleido daug darbo valandų Balfos centre siuntinius pakuoja ir už tą didelį darbą neėmė jokio atlyginimo.

Apie piniginę Balfos šalpą duosnieji lietuviai bus painformuoti atskiru rašiniu. Čia tik norisi perduoti nuoširdžią padėką visiems 1965 metų Balso rėmėjams.

BOSTON

BALTŲ SĄJUNGOS
METINIS
SUSIRINKIMAS

Sausio 16 d., 3 val. po pietų, International Instituto patalpose (287 Commonwealth) yra kviečiamas Baltų Sąjungos Bostono skyriaus metinis susirinkimas.

Kviečiame visus narius, taip pat svečius atsilankyti, tuo parodydami solidarumą Baltų Sąjungai, kuri per eilę metų rengia puikius koncertus Bostone, kviesdami iškiliausias menines jėgas iš latvių, lietuvių ir estų visuomenės tarpo.

Susirinkimo meninėje dalyje girdėsime latvių baritoną Charlie Grinberg, kuris išpildys keletą dalykelių

Prel. Vincas Mincevičius, PLB Italijos Krašto valdybos pirmininkas ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Garbės Komiteto narys.

Sveikinu didžiai reikalingas iniciatyvas — Pasaulio Lietuvių Jaunimo Metus ir Kongresą — nuoširdžiai dėkoju už malonų kvietimą į Kongreso Garbės Komitetą ir linkiu laukiamo pasisekimo.

Mūsų darbų ir kovų gražiausias apvainikavimas bus, jei mes sugebėsime laiku ir tinkamai perduoti savo idealų vėliavą jaunimui. Nuožmus ir suktas priešas — haliucinacijų bei iliuzijų mesijas, kerojantis ant rusų imperializmo — tikisi, kad su šia karta pasibaigs rezistencija jo užmačioms

akomponuojant Mara Eferis, be to estaitė Mare Attemann padeklamuos latvių, estų ir lietuvių poetų kelių kūrinių anglų kalboje.

Po programos draugiškas pasikalbėjimas ir diskusijos prie kavos.

LOS ANGELES

ANTRASIS KAIMAS
LOS ANGELES MIESTE

"Juokingi esame ne mes, juokingas yra gyvenimas", — Antrasis Kaimas, pagarsėjusi Chicago humorio ir satyros grupė. Ateikite į Larchmont salę, 118 Larchmont Blvd., vasario 4 d., 8 val. vak. ar vasario 5 d., 7 val. vak. ir pamatykite kas yra juokingas. Abudu vakarus programą seks šokiai: šeštadienį grojant puikiam šokių orkestrui, penktadienį — stereo muzikai. Po programos veiks bufetas. Rengėjai, Akademinis Skautų Sąjūdis, pelną skiria Lituanus, skautiškai spaudai ir LA lietuvių skautų stovyklavietei įsigyti. Staliukus dar galima rezervuoti skambinant S. Abelkienei DU 8-7416.

SPORTO ŽINIOS

PAVERGTOJE LIETUVOJE

* Lietuvos jaunių stalo teniso meistriais tapo I.Bražiūnaitė (L. Balaišytė nedalyvavo) ir B. Miknevičius.

* Tinklinio pirmenybės laimėjo Vilnius. Štai komandos pavardės: Kunikovas, Sokolskis, Ignatjevas, Kunčinas, Barmasovas, Akoronomka, Kauno mergaičių sąstata randame Usokeva, Bielajavą ir Vasarevą.

* Sov. Sąjungos dviračių krosso pirmenybėse individualiai antroje vietoje laimėjo Grabauskas, o komandiniai Lietuva buvo trečia. Jau ankstokai žiema su šalčiu ir sniegu pasiekė Lietuvą. Jau gruodžio 5 d. vyko pirmos slidžių pirmenybės Kaune, kur 10 km. varžybas laimėjo KKI studentas Jakubauskas, o G. Kazakevičiūtė 5 km. moterims.

Lietuvoje. Mes privalome jam duoti atitinkamą atkirtį, kaip tai padarė mūsų tėvai praėjusiame vergijos laikotarpyje. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas tebūnie pirmas žingsnis į ryžtingesnę kovą ir pergalę!

"Nors mūsų, broliai, nedaugel yra, tačiau tvirti mes, jei riš vienybė; į darbą stokim vyrai vyrai: Sujungtos rankos suteiks stiprybę". (Maironis)

Tegyvuoja visame pasaulyje šaunūs lietuviškasis jaunimas, ištikimas savo kraujo Tėvynei dvasia ir darbais!

Prel. Vincas Mincevičius
PLB Italijos Krašto
Valdybos pirmininkas

DIRVAI AUKOS

J. Aukštikalnis
Brooklyn, N. Y. . 4,00
Pr. Drevinskienė
Montreal, Que. . 4,00
A. Dulaitis,
Royal Oak, Mich. . 4,00
A. Šalčiūnas
Philadelphia, Pa. . 2,00
K. Rožanskas, Chicago . 4,00
J. Vasiliauskas
Dorchester, Mass. . 4,00
J. Vaitkus, Toronto, Ont. . 10,00
St. Jurgaitis, Cleveland . 4,00
J. Montvila, Bayside N. Y. . 4,00
J. Slivinskas
Waterbury, Conn. . 4,00
P. Bielskus, Brooklyn . 4,00
J. Rugienius, Detroit . 4,00
P. Žilinskas
Monterey Park, Calif. . 4,00
A. Veisas, Philadelphia . 2,00
M. Židonis, N. Haven . 4,00
A. Repčys, Hamilton . 2,00
M. Silvestravičius,
Cleveland . . 4,00
L. Ramančionis, Brooklyn . 1,00
V. Lozoraitis, Linden, N.J. . 10,00
J. Juška, Warren, Mich. . 3,00
K. Daugvydas, Cleveland . 1,00
V. Gudaitis, Chicago . 3,00
I. Gatautis, Cleveland . 4,00
O. Davidonis, Phila. . 5,00
A. Kavaliūnas, Cleveland . 1,00
A. Jonkutė, Chicago . 1,00
S. Masilionytė, Cleve. . 1,00
G. Alekna, Racine, Wis. . 1,00
J. Juodvalkis, Chicago . 1,00
T. Meškauskas
Calumet, Ill. . . 3,00
J. Dalboka, Chicago . 2,00
J. Marcenas, Detroit . 5,00
V. Domeika, Fairfield . 1,00
S. Žadeikis, Jamaica . 4,00
J. Vizbaras, Boston . 5,00
A. Pleta, Cleveland . 1,00
P. Pajaujis, Detroit . 1,00
S. Mackevičius, Jamaica . 4,00
A. Norus, Detroit . . 1,00
V. Minkūnas, Cleveland . 2,00
A. Misiūnas, Detroit . 4,00
M. Uhlaniuk, Armada . 10,00
A. Kalvaitis, Chicago . 4,00
A. Juodvalkis, E. Chicago . 4,00
Jaunimo Centras, Chic. . 10,00
A. Krakauskas, Chicago . 4,00
A. P. Senikas, Gr. Neck . 4,00